

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **R. D.**, zastoupen JUDr. Arnoštem Urbanem, advokátem se sídlem Československé armády 300/22, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. 4. 2020, č. j. 31 Ad 8/2018 – 90,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, JUDr. Arnoštu Urbanovi, advokátovi se sídlem Československé armády 300/22, Hradec Králové, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 8228 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce byl od 6. 10. 2011 evidován jako uchazeč o zaměstnání Úřadem práce ČR, Krajská pobočka v Hradci Králové (dále jen „úřad práce“). V žádosti o zprostředkování zaměstnání jako zdravotní omezení související se zprostředkováním zaměstnání uvedl alergie na prach, pyl a roztoče, k čemuž dne 6. 6. 2012 doložil lékařskou zprávu – nález MUDr. S., podle něhož jeho stav vyžaduje trvalou léčbu a pravidelné kontroly.

[2] Žalobce utrpěl úraz malíčku levé ruky; malík měl v dlaze. Od 2. 1. 2017 úřadu práce opakovaně dokládal potvrzení o probíhajícím léčení. Podle lékařské zprávy MUDr. T. ze dne 21. 6. 2017 měl žalobce dávat pozor v zátěži (např. nehrát volejbal) a používat pomůcky.

[3] Úřad práce se dne 20. 7. 2017 na základě § 147b zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti obrátil na praktickou lékařku žalobce MUDr. K. s žádostí o vyjádření k možnosti plnění povinností žalobce coby uchazeče o zaměstnání; dne 2. 8. 2017 vystavila lékařka potvrzení, že žalobce je schopen ze zdravotních důvodů plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání, docházet na úřad a aktivně si hledat zaměstnání; je bez zdravotního omezení.

[4] Dne 20. 9. 2017 byla žalobci doručena doporučenka úřadu práce k zaměstnavateli JEDNOTA, spotřební družstvo České Budějovice – Terno Hradec Králové s tím, že tuto pozici žalobce osobně projedná se zaměstnavatelem ve lhůtě stanovené úřadem práce. Dne 3. 10. 2017 uchazeč doložil vyplněný originál doporučenky, na kterou zaměstnavatel dne 29. 9. 2017 uvedl, že uchazeče nepřijímá z důvodu „nedoléčeného zranění malíčku levé ruky (přetržená šlacha – viz zpráva)“. Na kopii doporučenky, kterou žalobce předložil úřadu práce dne 11. 10. 2017, je dále text: „Dne 29. 9. 17 jsem uchazeče odmítla zařadit do dalšího výběrového řízení z důvodu již obsazeného místa.“

[5] Úřad práce zaslal dne 24. 11. 2017 podle § 147b zákona o zaměstnanosti MUDr. T. žádost o vyjádření, zda byl žalobce v době vydání lékařské zprávy ze dne 21. 6. 2017 práce schopen, s tím, že žalobce v září odmítl zprostředkovanou pozici skladníka na základě nedoléčeného zranění malíku levé ruky. Ve vyjádření ze dne 26. 11. 2017 MUDr. T. sdělil, že dle jeho poslední zprávy ze dne 21. 6. 2017 „bylo pacientovi doporučeno ruku používat, byl schopen pracovat. K tomuto datu bylo jen drobné omezení svoru malíčku levé ruky funkčně nevýznamné s předpokladem brzkého plného docvičení prací.“

[6] Dne 1. 12. 2017 bylo zahájeno správní řízení z moci úřední o vyřazení uchazeče z evidence z důvodu maření součinnosti s úřadem práce. Do protokolu o jednání ve věci vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání žalobce doložil námitku podjatosti oprávněné úřední osoby za úřad práce, p. Š. Č.; usnesením ze dne 15. 12. 2017 ředitel úřadu práce rozhodl o námitce podjatosti tak, že p. Č. není vyloučena z projednávání a rozhodování v řízení ve věci. K odvolání žalobce žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 2. 2018 usnesení ředitele úřadu práce potvrdil.

[7] Dne 27. 12. 2017 obdržel úřad práce vyjádření Mgr. K., ředitelky supermarketu Terno Hradec Králové (JEDNOTA, spotřební družstvo). Jmenovaná potvrdila, že se žalobce dostavil pro dodatečné potvrzení doporučenky s odstupem 2-3 dnů a ona na doporučenku na naléhání žalobce uvedla, že je již pozice obsazena, neboť mu tak dříve sdělil p. V. z centrály v Českých Budějovicích; ten ale nevěděl, že se zaměstnancem, který byl na pozici pár dní, plánovala pracovní poměr ukončit, a proto dále hledala nového uchazeče.

[8] Rozhodnutím ze dne 25. 1. 2018, č. j. HKA-438/2018-2T, byl žalobce podle § 30 odst. 2 písm. f) a odst. 3 a § 31 písm. e) zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti vyřazen z

pokračování

evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu maření součinnosti s úřadem práce, a to ode dne 29. 9. 2017.

[9] Proti rozhodnutí úřadu práce podal žalobce odvolání, které doplnil lékařskou zprávou MUDr. H. ze dne 5. 1. 2018 popisující subjektivní přetrvávající bolesti malíku a omezení pohybu. Dále předložil lékařskou zprávu MUDr. S. ze dne 5. 12. 2017, který uvedl, že *„pacient je v trvalé péči alergologického oddělení pro astma bronchiale s pozitivitou testů na domácí prach a roztoče. Z toho důvodu nemůže vykonávat navrženou práci skladníka.“*

[10] K výzvě žalovaného spojené s popisem pozice, která byla žalobci nabízena, podal MUDr. S. dne 25. 5. 2018 doplňující vyjádření, kde shrnul alergické obtíže žalobce. Závěrem uvedl, že *„problémem je expozice masivním množstvím prachu a pylu v sezonním období. Aktivita jako přejímka zboží, naskladnění zboží, kontrola zboží, fakturace, vratky, rozhodně nepředstavují problém a nemohou zdravotní stav zásadněji ovlivnit. Pokud lze i technicky /např. odsáváním/ zajistit mírnější expozici prachem, neměl by být s pracovním zařazením žádný problém / a to zvláště při současné léčbě.“* S uvedeným vyjádřením byl žalobce seznámen.

[11] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) žalobou, tvrdil, že žalovaný nezjistil řádně skutkový stav; provedenými důkazy nebylo jednoznačně prokázáno, že vše proběhlo tak, jak tvrdí žalovaný, tedy ani to, že žalobce nese odpovědnost za zmaření nástupu do zaměstnání a že je jeho vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání důvodné. Nesouhlasil se závěry, které žalovaný vyvodil z lékařské zprávy MUDr. T. ze dne 21. 6. 2017; namítl, že lékař nemůže být schopen stanovit po uplynutí pěti měsíců zdravotní stav bez vyšetření pacienta; tato zpráva tak není objektivně zjištěnou skutečností, jaký byl skutečný žalobcův stav ke dni podání této zprávy, a logicky pak vedla k nesprávnému závěru, že žalobce zmařil nabízenou pozici.

[12] Žalobce dále zpochybnil svoje předpoklady pro nabízenou pozici. Uvedl, že má pouze základní vzdělání, přitom poptávka zněla na pracovníka vyučeného či se středním vzděláním; touto překážkou k výkonu povolání se žalovaný nezabýval. Stejně tak opomenul požadavek na bezúhonnou osobu; ani tomuto požadavku zaměstnavatele přitom žalobce nevyhovoval. Nad to ukládané povinnosti u nabízené pozice byly formulovány velmi široce, tudíž z nich není možné vydedukovat pracovní zařazení a s odkazem na alergii žalobce vyvstávají i v tomto ohledu pochybnosti, zda by byl pro pozici vhodný. Dle žalobce žalovaný nebyl oprávněn provádět dokazování po podání odvolání, v případě pochybností měl věc vrátit úřadu práce k doplnění dokazování, nikoliv nahrazovat jeho činnost. Odvolací orgán přesto doplnil zprávu MUDr. S. Žalobce rovněž odmítl argumentaci žalovaného, že vedené řízení nijak nesouvisí s řízením o dávkách hmotné nouze.

[13] **Krajský soud** žalobu zamítl. Konstatoval, že z obsahu správního spisu i z písemných podání účastníků je zřejmý skutkový stav; žalobci bylo na základě jeho evidování mezi uchazeči o zaměstnání nabídnuto ze strany úřadu práce vhodné zaměstnání ve smyslu § 20 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, přičemž žalobce na schůzce se zástupcem zaměstnavatele

sdělil, že má nedoléčené zranění malíčku levé ruky. Na základě tohoto sdělení pak zaměstnavatel neprojevil o tohoto uchazeče zájem, což poznamenal též do originálu doporučenky. Sporným zůstává, zda lze jednání žalobce považovat za maření zprostředkování zaměstnání nebo nástupu do zaměstnání ve smyslu § 31 písm. e) zákona o zaměstnanosti. V nyní posuzované věci spatřoval žalovaný naplnění daného důvodu v tom, že žalobce uvedl nepravdivé informace o svém zdravotním stavu, přestože z lékařských zpráv bylo doloženo, že práce schopen je, a to i konkrétně na místo skladníka.

[14] Soud se ztotožnil se závěry, které žalovaný vyvodil z lékařských zpráv. MUDr. S. ve zprávě ze dne 25. 5. 2018 podrobuje detailnímu popisu zdravotní stav žalobce, vypočítává konkrétní náplň práce pozice skladníka, přičemž činí nepochybný závěr o tom, že takové úkony rozhodně nepředstavují problém a nemohou zdravotní stav zásadněji ovlivnit. Stejně tak MUDr. T. ve svém doplňujícím vyjádření ze dne 26. 11. 2017 uvedl, že již při kontrole dne 21. 6. 2017 bylo žalobci doporučeno ruku používat a byl schopen pracovat. K tomuto datu se jednalo pouze o drobné omezení svoru malíčku levé ruky funkčně nevýznamné s předpokladem brzkého plného docvičení prací. Není tak pravda, že by se lékař vyjadřoval k aktuálnímu zdravotnímu stavu žalobce bez jeho zhlédnutí, pouze k dotazu správního orgánu rozvedl svoji původní lékařskou zprávu. Dle závěru krajského soudu z lékařských zpráv lze učinit závěr o tom, že žalobce byl ke dni uskutečněného pohovoru objektivně práce schopen. Pokud pociťoval subjektivní obtíže, mohl navštívit lékaře již dříve či se podrobit vstupní lékařské prohlídce při případném nástupu do zaměstnání a tam nechat lékaře aktuálně posoudit jeho zdravotní stav.

[15] K námitce žalobce, že mezi další skutečnosti, které negativně ovlivnily nestrannost rozhodování, patří napjaté osobní vztahy s pracovníky správního orgánu prvního stupně, soud uvedl, že i kdyby tento nedostatek existoval, byl by zhojen rozhodnutím odvolacího orgánu, s jehož pracovníky žalobce nepřichází do osobního styku. Nad to správní řád dává prostředky k tomu, aby případná podjatost byla řešena již ve správním řízení, přičemž tyto prostředky žalobce využil. Pokud žalobce odmítl argumentaci žalovaného, že vedené řízení nijak nesouvisí s řízením o dávkách hmotné nouze, nejedná se o věcnou námitku proti napadenému rozhodnutí, která by ovlivnila samotné vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání.

[16] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) **kasací stížností**; krajskému soudu vytýká nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]; vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]; a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti a nedostatku důvodů rozhodnutí [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[17] Stěžovatel je přesvědčen, že žalovaný při rozhodnutí o jeho vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání postupoval velice formalisticky, když jeho informaci o nedoléčeném poranění prstu posoudil jako odmítnutí zaměstnání, resp. jako jednání, které mělo za účel zmařit přijetí do zaměstnání. Ve skutečnosti stěžovatel pouze považoval za svoji povinnost informovat o svém zdravotním stavu. Krajský soud dle stěžovatele hodnotil důkazní prostředky jednostranně a zaujatě v neprospěch stěžovatele; hodnocení

pokračování

všech skutečností není objektivní a přehlíží zásadní námitky. Stěžovatel poukazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2019, č. j. 6 Ads 98/2019 - 44 a krajského soudu ze dne 10. 2. 2020, č. j. 29 Ad 29/2018 - 52; ty mohou být rovněž podkladem pro utvoření úsudku ohledně důvodu vyřazení stěžovatele z evidence úřadu práce.

[18] Stěžovatel nesouhlasí s tvrzením soudu, že s danou záležitostí nesouvisí nezaujatost žalovaného vůči osobě stěžovatele; počátky celého sporu s žalovaným sahají na konec roku 2016, kdy začalo vytváření negativního obrazu osoby stěžovatele, které mělo nemalý vliv na přijatá rozhodnutí úřadu práce. Podle názoru stěžovatele nemůže být využíváno či snad i zneužíváno toho, že účastník správního řízení je vždy proti orgánům státní moci ve slabším postavení. Proto stěžovatel nemůže přehlédnout snahu krajského soudu přisoudit tvrzením na straně žalovaného absolutní pravdivost pouze na základě vyjádření Mgr. K.. Uvedené není podle stěžovatele žádné spolehlivé prokázání jeho „maření nástupu do zaměstnání“, neboť není podloženo žádnými podklady a je tvrzením čistě hypotetickým a účelovým. Neexistuje rovněž jediný rozumný důvod pro to, aby byl stěžovatel odpovědný za nedorozumění mezi vedoucími pracovníky potencionálního zaměstnavatele.

[19] Stěžovatel má za to, že soud se nevypořádal se všemi náležitostmi a známými skutečnostmi. Stěžovatel měl vykonávat práce, jež neodpovídaly jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti. Co se týče lékařských zpráv MUDr. T., stěžovatel nadále setrvává na svém nesouhlasu s takovými zprávami. Stěžovatel ke kasační stížnosti přiložil rovněž své osobní vyjádření a zvukovou nahrávku na CD nosiči se záznamem jeho jednání na úřadu práce. Dále přiložil svůj dopis adresovaný úřadu práce ze dne 9. 3. 2020, dopis ředitele krajské pobočky úřadu práce ze dne 2. 4. 2020 ve věci „Vyjádření k nařčení z podjatosti“ a svůj dopis ze dne 24. 4. 2020 zaslaný náměstkovi ministra vnitra pro státní službu RNDr. Josefu Postráneckému.

[20] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel v podané kasační stížnosti především polemizuje s právními závěry krajského soudu; s tímto žalovaný nesouhlasí a naopak na závěry krajského soudu zcela odkazuje. Ztotožnil-li se soud s argumentací žalovaného, neznamená to, že by nevzal v úvahu a nezhodnotil všechny rozhodné skutečnosti. Žalovaný odmítá, že by jeho úvahy v napadeném rozhodnutí byly spekulacemi; naopak vycházejí ze skutkového stavu, dávajícího dostatek důvodů pro závěr, že si stěžovatel svým jednáním zmařil nástup do zaměstnání, aniž by tomuto jednání svědčil vážný důvod ve smyslu zákona o zaměstnanosti. K námitkám stěžovatele stran vztahů s úřadem práce počínaje prosincem 2016 žalovaný uvedl, že se nevztahují k nyní přezkoumávané věci. Žalovaný nepřisvědčil ani námitce stěžovatele, že důkazní prostředky hodnotil soud zaujatě a ve stěžovatelův neprospěch; jedná se o subjektivní názor stěžovatele. Argumentaci stěžovatele, že není odpovědný za nedorozumění mezi vedoucími pracovníky potencionálního zaměstnavatele, je dle žalovaného možno považovat za lichou, neboť stěžovatel si zmařil zprostředkování zaměstnání jednáním u zaměstnavatele dne 29. 9. 2017 právě tím, že uvedl, že má nedoléčené zranění malíčku levé ruky, ačkoliv mu dle vyjádření lékaře toto zranění nebránilo v přijetí daného zaměstnání. Žalovaný ve shodě s krajským soudem připomněl, že je otázkou volby každého, zda bude svou nezaměstnanost řešit sám či ve spolupráci s úřadem práce. Chce-li osoba čerpat práva spojená se zařazením do této evidence, musí plnit i příslušné povinnosti

(viz rozsudek NSS ze dne 9. 7. 2014, č. j. 5 Ads 42/2014 – 19). V době projednávání zprostředkovaného zaměstnání činila nezaměstnanost stěžovatele téměř 6 let, o to větší měl být jeho zájem o nastoupení do zprostředkovaného zaměstnání. Žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[21] **Nejvyšší správní soud** se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny i obsahové náležitosti kasační stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[22] Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů; současně zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by byl Nejvyšší správní soud povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k názoru, že kasační stížnost není důvodná.

[23] Z kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel shledává napadený rozsudek nezákonným mj. z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti. Tímto kasačním důvodem se Nejvyšší správní soud zabýval jako prvním, neboť by bylo předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by současně napadené rozhodnutí krajského soudu skutečně nepřezkoumatelné, či založené na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Nepřezkoumatelnost je totiž natolik závažnou vadou, že by se jí Nejvyšší správní soud musel zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). V projednávané věci Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek splňuje kritéria přezkoumatelnosti, protože je srozumitelný a je opřen o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl, jak je uvedeno v jeho výroku. Nesouhlas stěžovatele s vlastním hodnocením soudu nemůže sám o sobě znamenat nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí.

[24] Jádrem kasační stížnosti je otázka, zda lze na základě doložených lékařských zpráv, jež jsou obsahem správního spisu, dovodit, že v době sjednané schůzky se zaměstnavatelem, tj. dne 29. 9. 2017, byly v případě stěžovatele dány vážné zdravotní důvody, které mu podle lékařského posudku bránily plnit povinnost součinnosti s úřadem práce při zprostředkování zaměstnání.

[25] Podle § 30 odst. 2 písm. f) zákona o zaměstnanosti „*uchazeče o zaměstnání krajská pobočka Úřadu práce z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřadí, jestliže bez vážného důvodu maří součinnost s krajskou pobočkou Úřadu práce (§ 31).*“

[26] Podle § 31 písm. e) „*uchazeč o zaměstnání maří součinnost s krajskou pobočkou Úřadu práce, jestliže jiným jednáním zmaří zprostředkování zaměstnání nebo nástup do zaměstnání.*“

[27] Podle § 5 písm. c) bodu 6 zákona o zaměstnanosti se za vážné důvody považují mimo jiné zdravotní důvody, „*které podle lékařského posudku brání vykonávat zaměstnání nebo plnit povinnost součinnosti s Úřadem práce - krajskou pobočkou Úřadu práce a pobočkou Úřadu práce pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“)* při zprostředkování zaměstnání.“

pokračování

[28] Jak v napadeném rozsudku uvedl již krajský soud, s vedením v evidenci uchazečů nejsou spojena pouze práva, ale i řada povinností, které jsou uchazeči o zaměstnání povinni plnit (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j. 3 Ads 33/2011 - 90, ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 Ads 182/2011-93, a ze dne 29. 10. 2009, č. j. 4 Ads 173/2008 - 144). Je třeba respektovat, že zařazení a vedení v evidenci uchazečů není pouze formální záležitostí, ale jejím primárním účelem je zprostředkovat uchazeči vhodné zaměstnání a umožnit mu opětovně se zařadit do pracovního procesu na trhu práce. Snaha o získání zprostředkovaného zaměstnání tak vyjadřuje smysl a účel zákona o zaměstnanosti, neboť může vést k tomu, že uchazeč získá zaměstnání, a tím naplní účel, pro který je v evidenci úřadu veden. Potřebnou součinnost je třeba ve smyslu citovaného rozsudku sp. zn. 3 Ads 33/2011, chápat jako „*spolupráci uchazeče s úřadem práce, ochotu k této spolupráci i k dalším úkonům směřujícím ke zprostředkování zaměstnání, což znamená, že se uchazeč musí o zprostředkování zaměstnání skutečně aktivně ucházet, a to již v zaměstnavatelem vyhlášeném výběrovém řízení, které je předpokladem pro nástup do zaměstnání. Je nutno dále vzít na vědomí, že úřad práce uchazečům nezajišťuje zaměstnání, které by jim komplexně vyhovovalo, postačí, že je limitováno kritériem vhodnosti podle § 20*“. Současně však „*je možno poukázat na důvody, které uchazeči zaměstnání znesnadňují vykonávat, nicméně tyto by neměly vést k navození situace, kdy lze s vysokou mírou pravděpodobnosti předpokládat jeho nepřijetí do zaměstnání, přičemž zákon dostatečně pamatuje na závažné důvody ve smyslu ust. § 5 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., které musí správní orgán akceptovat*“.

[29] Nejvyšší správní soud v rámci své rozhodovací činnosti (např. rozsudek ze dne 30. 6. 2014, č. j. 4 Ads 124/2013 – 82, ze dne 3. 12. 2015, č. j. 7 Ads 268/2015 – 30, či ze dne 4. 4. 2019, č. j. 3 Ads 349/2017 – 28) opakovaně zdůraznil, že pro posuzování, zda došlo k maření součinnosti s úřadem práce, je třeba přihlížet ke konkrétním okolnostem případu, zohlednit povahu (intenzitu) porušení povinnosti a důvod takového porušení (např. zda k němu došlo úmyslně, z lhostejnosti, či v důsledku omluvitelného omylu). Současně upozornil na skutečnost, že výčet vážných důvodů obsažených v § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti je toliko demonstrativní, což umožňuje zohlednit i jiné důvody, než ty, které výslovně uvádí zákon. To je ostatně patrné i ze skutečnosti, že § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti zakotvuje širokou kategorii „*jiných vážných osobních důvodů*“, potažmo „*důvodů hodných zvláštního zřetele*“, které pokryjí i případy nespadající pod žádný z dříve vyjmenovaných důvodů.

[30] Ze spisu vyplývá, že stěžovatel byl od 6. 10. 2011 na vlastní žádost evidován jako uchazeč o zaměstnání úřadem práce. Do žádosti uvedl jako údaj o kvalifikaci *SOU stavební, obor zedník*, získané pracovní zkušenosti *skladník v tiskárně 14 měsíců*, požadavky na zaměstnání *skladník, řidič*. Podle zprávy MUDr. S. ze dne 6. 6. 2012 má stěžovatel alergii na pyly travin a pozdních stromů, domácí prach a roztoče, dále na plísň; jeho stav vyžaduje trvalé léčby a pravidelné kontroly. Správní spis obsahuje kontaktní listy uchazeče o zaměstnání s daty a záznamy o jednání na úřadu práce v letech 2011 až 2016. Ve spisu je rovněž založena doporučenka úřadu práce stěžovateli k zaměstnavateli VETRO-PLUS a. s. ze dne 14. 10. 2016 na pracovní zařazení operátor skladu; stěžovatel doložil vyplněný originál doporučenky, na kterou zaměstnavatel dne 19. 10. 2016 uvedl, že uchazeče nepřijímá z důvodu obsazení pracovního místa.

[31] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že na základě výše uvedených skutečností vyplývajících ze správního spisu není prokázáno, že v době sjednané schůzky, tj. dne 29. 9. 2017, byly v případě stěžovatele dány zdravotní důvody, které by mu bránily plnit povinnost součinnosti s úřadem práce při zprostředkování zaměstnání. Je nesporné, že stěžovatel utrpěl zranění malíčku a v souvislosti s tím podstupoval léčbu, avšak, jak správně uvedl úřad práce i krajský soud, nebylo na základě žádného lékařského posudku v souladu s § 5 písm. c) bod 6 zákona o zaměstnanosti doloženo, že tyto zdravotní potíže jakožto vážné důvody trvaly právě v době sjednané schůzky dne 29. 9. 2017. Úřad práce před vydáním rozhodnutí o vyřazení zjišťoval veškeré relevantní okolnosti, řádně se zabýval všemi okolnostmi případu, obracel se opakovaně na praktickou lékařku stěžovatele a MUDr. T. z Ústavu chirurgie ruky Vysoké nad Jizerou; správní spis poskytuje jednoznačnou oporu pro závěry správních orgánů stran existence důvodu maření součinnosti stěžovatele s úřadem práce.

[32] Stěžovatel sice nesouhlasí s názorem žalovaného a krajského soudu ohledně hodnocení dokazování, nicméně sám nepředložil žádný relevantní důkaz, který by mohl doložit existenci nedolčeného zranění malíčku levé ruky, jak stěžovatel tvrdil během schůzky se zaměstnavatelem. Lékařská zpráva MUDr. H. ze dne 5. 1. 2018, předložená stěžovatelem v rámci odvolacího řízení, popisuje pouze subjektivní přetrvávající bolesti malíku, a rovněž z doplňujícího vyjádření alergologa MUDr. S. neplyne, že by alergie stěžovatele bránila přijetí nabízené pracovní pozice. Naopak, jak bylo dotazováním úřadu práce zjištěno, ze strany stěžovatele byla zjevná snaha o úpravu doporučenky ze dne 20. 9. 2017, a to *ex post* se zněním vyznívajícím v jeho prospěch. Jak plyne ze spisu, stěžovatel již v minulosti obdržel od úřadu práce doporučenku na jiné místo a byl tak obeznámen s možnými následky oznámení zaměstnavatele na vrácené doporučení. Nejvyšší správní soud rovněž nepřehlédl, že stěžovatel byl v evidenci uchazečů zaměstnání evidován od roku 2011, tj. v době rozhodování úřadu práce 7 let, což může vyvolávat pochybnosti o jeho skutečné ochotě najít si zaměstnání. I za takové situace je však nutné trvat na požadavku, aby správní řízení o vyřazení stěžovatele z evidence probíhalo v souladu se zákonem a závěry byly činěny objektivně a na základě řádně zjištěného skutkového stavu; tak tomu v posuzované věci bylo. Nebylo tedy prokázáno, že v důsledku zdravotních obtíží nebyl stěžovatel schopen splnit povinnost podle zákona o zaměstnanosti.

[33] K námitkám stěžovatele, že měl vykonávat práce, jež neodpovídaly jeho schopnostem, Nejvyšší správní soud připomíná, že dle § 20 odst. 1 písm. d) zákona o zaměstnanosti je vhodným zaměstnáním takové, *kteře odpovídá zdravotní způsobilosti fyzické osoby a pokud možno její kvalifikaci, schopnostem, dosavadní délce doby zaměstnání, možnosti ubytování a dopravní dosažitelnosti zaměstnání*. Nelze jistě reálně očekávat, že úřad práce předloží uchazeči o zaměstnání širokou paletu pracovních pozic plně odpovídajících jeho kvalifikaci, schopnostem a zájmům; v posuzovaném případě však lze s odkazem na obsah žádosti stěžovatele ze dne 6. 10. 2011, kterou byl evidován jako uchazeč o zaměstnání úřadem práce, uzavřít, že nabízená pracovní pozice těmito kritériím odpovídala. Odkazuje-li pak stěžovatel na rozsudek zdejšího soudu, č. j. 6 Ads 98/2019 – 44, pak je třeba uvést, že citovaný rozsudek se týkal zcela jiné skutkové situace, a to otázky vlivu marného uplynutí lhůt při doplňování podkladů účastníky řízení podle zákona o pomoci v hmotné nouzi.

pokračování

[34] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání představuje velký zásah do sociální sféry stěžovatele (úřad práce již nadále neposkytuje péči podle zákona o zaměstnanosti - nezprostředkovává pomoc při hledání zaměstnání, vyřazený uchazeč se nemůže účastnit rekvalifikace organizované úřadem práce, nemůže mu být vyplácena podpora v nezaměstnanosti ani případná podpora v rekvalifikaci), je však spravedlivé trvat na tom, aby uchazeč o zaměstnání, žádá-li čerpat plnění s tímto statutem spojené, plnil i přiměřené povinnosti. Nezájem uchazeče o nástup do vhodného zaměstnání bez vážných důvodů [§ 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti] je totiž chápán jako určitá negace jeho původního vyjádření, že „chce pracovat“.

[35] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[36] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Úspěšný žalovaný vznik nákladů řízení o kasační stížnosti netvrdil a ani ze spisu Nejvyššího správního soudu neplyne, že by mu nějaké náklady vznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[37] Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2020, č. j. 5 Ads 152/2020 - 22, byl stěžovateli ustanoven zástupcem pro řízení JUDr. Arnošt Urban, advokát. Podle § 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s. v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Výše těchto nákladů spočívá v odměně advokáta za dva úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, doplnění kasační stížnosti) v částce 6200 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 3 a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] a v náhradě hotových výdajů v částce 600 Kč za dva úkony právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 6800 Kč. Jelikož je zástupce stěžovatele plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tato částka o částku odpovídající této dani, která činí 21 %. Celkově tedy bude ustanovenému advokátovi JUDr. Arnoštu Urbanovi vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu částka 8228 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. listopadu 2021

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu